

تعیین نقش هرپس ویروس‌ها در ایجاد ضایعات پری آپیکال

سپیده وثوق حسینی^۱

۱- استاد، گروه آسیب شناسی دهان، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

تشکیل ضایعات التهابی اپیکال یک واکنش دفاعی ثانویه به وجود عفونت میکروبی در کانال ریشه و گسترش محصولات توکسیک آن در انتهای ریشه است. در ابتدا واکنش دفاعی میزبان مواد آزار رسان موجود در کانالها را حذف می‌کند اما با گذشت زمان، واکنش میزبان در برابر تهاجم میکروبی کم اثرتر می‌شود. اگر چه به طور معمول عفونت منشا باکتریائی دارد، گاهی وجود قارچها نشان داده شده است. هر چند این موضوع بحث برانگیز است اما افزایش شیوع ویروس سایتومگال انسانی و با وسعت کمتر، ویروس اپشتین بار در بیماری التهابی پری آپیکال بخصوص در ضایعات علامت دار مشاهده شده و نقش آنها در پاتوژنز این ضایعات پیشنهاد شده است. این حضور می‌تواند بیش از یک هجوم ثانویه باشد. لذا درک بهتر از اهمیت هرپس ویروس‌ها در ضایعات اندودنتیک ضروری است.

مطالعات جدید و مختلفی با هدف تعیین حضور ویروس سایتومگال انسانی، اپشتین بار ویروس، میزان بیان تومور نکروریزس فاکتور آلفا، اینترفرون گاما، اینترلوکین های ۶، ۱۰، ۱۲ و ۱ بتا در نمونه های بدست آمده از ضایعات پری آپیکال در حین آپیسکتومی انجام گردیده است. به علاوه با توجه به گسترش ژنوتیپ و شیوع سرمی متفاوت این دو ویروس در جوامع مختلف استفاده از روش های جدید و مناسب برای تعیین گستردگی حضور این ویروس ها ضروری است. یکی از روشهای بسیار مناسب،

می باشد. Real time PCR.